Ner 251. ROK 1842 CZWARTEK 3 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztéry, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Karola Boromeusza

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Częstowój.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumnra w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
31	6	27" 6' 003	+ 3° 3	2, 47	Pł Zachodni średni	Pochmurno	Deszcz
	2	4, 642	+ 5, 6	2, 21	,, mocny	,,	
	10	4, 548	+ 4, 8	2, 59	PPł Zachodni mocny	,,	
1	6	3, 203	+ 4 4	2 73	PPł Zachodni mocny	Pochmurno	Deszcz
	2	0, 821	+ 5 3	2 95	,, ,,	,,	deszcz z gradem
	10	1, 489	+ 2 2	2 40	Pł Zachodni słaby	Chmury	

Wiadomości zagraniczne.

POLSKA.

Warszawa 29 Października.

Najjaśniejszy Pan ozdobić raczył biskupów rzymsko-katolickiego kościoła: JXiędza Wojakowskiego, zarządzającego dyecezyą Lubelską, orderem ś. Anny 1éj klassy; JXiędza Fijałkowskiego, koadjutora dyecezyi Płockiéj, orderem ś. Stanisława 1éj klassy, — oraz kanoników honorowych: Franciszka Lüdicke, professora Warszawskiéj rzymsko-katolickiéj duchownéj akademii i członka rady wychowania publicznego, orderem ś. Anny klassy 2éj; Walentego Baranowskiego, proboszcza kościoła Bychanowskiego, i Wojciecha Loge proboszcza Kościoła Boryssowskiego orderem ś. Stanisława 2éj klassy.

ROSYA.

Petersburg 21 Października.

N. Cesarz Jegomość, dnia 6go b. m., o godzinie 12éj w południe, raczył przybyć do stolicy, na parowozie, drogą żelazną, z Carskiego Sioła, a o godzinie 2éj po południu, tymże traktem, raczył powrócić do Carskiego Sioła.

Sebastopol 11 Września.

(*Times*) Flotta, która przed miesiącem z tąd odpłynęła, aby krążyć na morzu Czarném i osadę w strzelaniu ćwiczyć, przed 5ciu dniami tu powróciła. Widok wpływając do portu przedstawiała jak najwspanialszy. Eskadra ta składa się z 6 okrętów liniowych, 2 fregat i 3 sloops. Nazwy okrętów liniowych są. »Dwunastu Apostołów,« na którym Viceadmirał Arwinów banderę swą zatknął; »Trzech świętych,« »Mahmud,« Silistria,« Adrianopel« i »trzech hierarchów,« Pierwsze dwa z wymienionych okrętów są w Nikołajewie budowane, o trzech pokładach po 120 całkiem nowych działach; osada wynosi po 800 ludzi; działa są po części 48miofuntowe, po części 36ciofuntowe. Inne cztéry okręty mają po 600 ludzi osady i po 84 dział 32chfuntowych. Ponieważ okręt «Adryanopol« na ostatniem krążeniu przez okręt, »Silistria« gwałtownie uderzony i uszkodzony został, sprowadzono go na warsztaty i wątpią bardzo, czy go jeszcze tak sporządzić potrafią, żeby do służby zdatnym być mógł. Oprócz téj floty jest w tym porcie jeszcze 6 innych uzbrojonych okrętów, t. j. trzypokładowy »Warszawa« o 120 działach i 5 innych po 84. dział. Nowego okrętu »Warna« czekają co chwila z Nikołajewa Oprócz tych 6 nowych tutaj budują. Flota rossyjska na morzy Czarném, nie licząc wymienionych powyżéj okrętów, składa się 6 fregat,

11 sloops i 6 parostatków, które prawie wszystkie nad brzegami Kaukazkiemi zatrudnione, aby wszelkie związki między góralami i portami Tureckiemi w Azyi mniejszéj przecinać.

FRANCYA.

W przystani miasta Bordeaux dnia 21 Października na okręcie amerykańskim *Havre* wybuchł ogień i pomimo największych usilności całéj osady nie zdołano go ugasić. Okręt cały spalił się.

Dziś nadeszłe wiadomości z Algieru nie zawierają bliższych szczegółów o wyprawie jenerała Bugeaud co powszechną zaczyna wzniecać obawę, ile że wiedziano że dżdżysta pora dotąd nie ustała, któréj skutki bezwątpienia ntrudzać będą wszelkie poruszenia i mogą się stać przyczyną wielkich nieszczęść dla wojska czynnego.

Galerya obrazów zmarłego bankiera Aguado (najbogatszy zbiór dzieł mistrzów hiszpańskich, jaki się znajduje w posiadaniu prywatnéj osoby) będzie częściowo sprzedana przez publiczną licytacyą. Żałować trzeba że ubodzy spadkobiercy ogromnego majątku (60 milionów fr.) p. Aguado nie są w stanie utrzymać tego rzadkiego zbioru arcydzieł malarstwa dla siebie i publiczności.

Paryż 25 Października.

Według *Moniteur parisien* przegląd pułków Paryż opuszczających i gwardyi municypalnéj, który na wczoraj przedpołudnie zapowiedziano, nie dla słabości króla, który jest zupełnie zdrów, ale dla niepogody nie mógł mieć miejsca.

Journal des Débats zbija pogłoskę jakoby biskup z Evreux miał być nauczycielem hrabiego Paryzkiego.

Fabrykanci i kupcy odbywają w całéj Francyi zgromadzenia celem naradzenia się względem środków zaradczych, w razie gdyby rozpoczęte układy co do zamierzonego związku celnego z Belgią przyszły do skutku.

Królewskie rozporządzenie z d. 22 z. m. upoważnia towarzystwo kolei żelaznéj paryzko-orleańskiéj do zaciągnienia pożyczki 10 milionowéj dla przyspieszenia dzieła rozpoczętego.

Brukowanie drzewem ulic w Paryżu, które się bardziéj jak dotąd używany sposób zaleca, na wszystkich punktach zaprowadzają tak że wkrótce nie będzie z czego barrykad tworzyć i wojsko jak i straż miejska nie będą już więcéj wystawieni na niebezpieczeństwo pocisków kamiennych.

Powróciwszy z Egiptu doktor Labat donosi że Mehmed Ali zamyśla budować olbrzymie szluzy, które 7—10 milionów franków kosztować będą, celem zaprowadzenia regularnego wzbierania Nilu. Po sprowadzeniu potrzebnego materyału, 5000 robotników przez lat trzy przywiedzie dzieło to do skutku.

Giełda 25 Października. Od kilku dni renty francuzkie spadają; jednak nie wiedziano przyczyny tak ciągłego zniżania kursów.

ANGLIA.

Londyn 22 Października.

J. C. W. arcyxiążę Fryderyk Austryacki zwiedza teraz Szkocyą; w przyszły wtorek jest w Londynie spodziewany.

Przed tutejszym sądem bankruckim toczyła się w tych dniach sprawa niejakiego Cuningham, która dowodzi, jak zgubnym jest zaprowadzony w wojsku angielskiém system sprzedaży patentów oficerskich, gdyż przynajmniéj w czasie pokoju, korpus oficerów składa się z samych tylko bogatszych osob, do niepotrzebnego zbytku przywykłych. Ten młody mężczyzna wszedł w r. 1839 do 11 pułku huzarów, dowodzonym przez bardzo majętnego, przepychowi oddającego się hrabiego Cardigan i służył w nim przez trzy lata, kiedy ogromne długi zmusiły go do sprzedania patentu. Ojciec jego kupił mu patent na stopień Korneta i zarazem przekazał mu dodatku do pensyi 300 f. st. rocznie (12000 złp.). Zaraz w półtora roku po wejściu do pułku zapłacił ojciec za niego 400 f. (160,000 złp.) a teraz kiedy już za niego wszystkich długów zapłacić nie chce i syn udać się musiał do sądu bankruckiego, wynoszą długi jego 17226 f. st. 17 szyl. (blizko 700,000 złp.), z których 5533 f. za procenta lichwiarskie. Pomiędzy pojedynczymi pozycyami długów znajduje się 800 f. st. (32,000 złp.) za psy gończe, które kupił w tym samym roku, kiedy ojciec długi za niego zapłacił; 600. f. (24,000 złp.) różnym krawcom, 202 f. (8080 złp.) za cygara, 359 f. (blizko 14,400 złp.) za pończochy przez dwa lata, 118 f. jako reszta dopłaty za 4 konny powóz, nakoniec mnóztwo pretensyj żydów, którzy na lichwę pożyczają pieniądze, z których jeden za 290. f. kazał sobie napisać wexel na 500. f., drugi za 125 f. 250 i t. d.

Dnia 25 Października.

Według *Morning Herald* pan Guizot miał się teraz oświadczyć gotowym w imieniu rządu króla Filipa z blokady Portendiku wynikłe pretensye kupców angielskich N. królowi pruskiemu do rozstrzygnienia przedłożyć, na co i hr. Aberdeen przystać miał; bliższe szczegóły dotąd jeszcze nie wiadome, ale bezwątpienia

rzecz ta bez wielkich trudności da się załatwić.

Wiadomości z Przylądku dobréj nadziei d. 17 Sierp. donoszą o zupełném przywróceniu pokoju z wychodźcami holenderskiemi (Baers) którzy znowu wrócili pod panowanie Anglii mając sobie zaręczoną opiekę przeciw Zulahom. Jeńców i własność zabraną z obu stron nawzajem wydano.

Zawiązało się tu pod przewodnictwem pana Baring towarzystwo którego celem jest połączyć Ocean atlantycki z morzem południowém za pośrednictwém wykopania kanału przez Jsthmus Panamy.

W londyńskich i okolicznych domach waryatów jest obecnie 4332 obłąkanych. W Anglii i Walii liczą ich przeszło 20,000 a w Szkocyi 4500. »W Anglii, mówi *Examiner* znajduje się wiecéj obłąkanych jak w którymkolwiek kraju Europejskim.«

Pożar w Liverpool wznawia się już po raz trzeci z gruzów dymiących się od trzeh tygodni.

TURCYA.

Konstantynopol 12 *Października.*

Były minister spraw zagranicznych a teraźniejszy członek rady stanu, Rifaat basza jest mianowany posłem przy dworze Austryackim.

Wczoraj odpłynęły ztąd do Beirut dwa rządowe parопływy z 2000. regularnego wojska, które zastąpi odwołanych z Syryi albańczyków.

SERBIA.

Belgrad 17 *Października.*

Potwierdza się wiadomość, że sultan uznał d, 10. złożenie xięcia Michała z Bejostwa i nadał godność tę wybranemu Alexandrowi Georgewiczowi, co niektórym z tutejszych konsulów europejskich nader niemiłą sprawiło niespodziankę. Tatar, który tę wiadomość przywiózł tak się pospieszył, że 4 dnia stanął w Belgradzie. Przybędzie także komisarz sułtański i odbierze od xięcia Michała pieczęć i insygnia dla użycia ich przy instalacyi nowego Beja, do któréj świetne czynią przygotowania.

Rozmaitości.

Szczególniejsze przyozdobienie ogrodów.

Wiadomo, iż dla ozdoby i niespodzianego zdziwienia widzów, umieszczają teraz po ogrodach różne osobliwości. I tak: W Chatsworth rośnie drzewo mające ukrytą fontannę, która nieprzezornego, jeżeli się do tego drzewa zbliży, całkjem wodą oblewa, gdyż tylko wtedy tryska, gdy kto w pobliżu drzewa stanie. Chińczykowie pomiędzy alejami swych ogrodów mają małe stawy, które wodnemi roślinami tak są pokryte, iż zupełnie wody nie widać, a nieprzezorny, który się na zieloność stąpić poważy, po uszy w wodzie się skąpie. Stanisław Poniatowski, kazał był w Łazienkach w szerokiéj alei powznosić postumenta, na których podczas festynów uroczystych, żywe posągi w różnych ubiorach ustawiano. Napoleon miał w planie cały ogród tuileryów śkłem pokryć. Założona niedawno w Chatsworth rośliniarnia jest tak obszérna, że w środku jéj powozem przejeżdżać można. — Przy téj sposobności nadmieniamy także, iż georginie, które w tych czasach tak są ulubione, przez lady Holland 1804 w modę weszły; że w Anglii jest dwa tysięcy rozmaitych gatónków róż; że w tym samym kraju niektórzy ogrodnicy zajmują się jedynie pielęgnowaniem bluszczu, którym do Francyi i Niemiec znaczny handel prowadzą, i że delikatny piasek w alejach wersalskich tudzież w Kaserta koło Neapolu, z Anglii z Kissyngton tamże sprowadzono.

Dla zwolenników w kranioskopii.

Z Paryża donoszą: »Doktór L., zapalony frenelog, ogłosił niedawno przed komisarzem policyi swoję pokojówkę jako złodziejkę li tylko z tego powodu, że gdy się czesała, spostrzegł na jéj głowie doskonale uformowany organ złodziejski. Komisarz policyi oświadczył, że takiego zeznania przyjąć nie może, a doktór nic nie wskórawszy odszedł do domu. W trzy dni póżniéj wrócił tenże sam frenolog z tryumfem do komisarza, oznajmując mu, że pomieniona dziewczyna, gdy ją dla frenologicznych powodów odprawił, skradła mu istotnie różne rzeczy w wartośct 1200 franków wraz z sakiewką, w któréj 27 napoleandorów było. A że oprócz tego odkrył na jéj czole organ miłości powinowatych, więc oznajmić może gdzie złodziejka obecnie się znajduje: udała się ona zapewnie do swojéj matki, siostry lub jakiéj innéj pobliżkiéj krewnéj. Tym razem komisarz policyi nie uchylił się od pomocy umiejętności, jakoż Emilię G. schwytano istotnie w domu jéj matki, gdzie skradzione rzeczy była ukryła. Doktór E. odebrał swoje ruchomości; była to satysfakcya, która nie tylko zastosowanie teoryi jego nauki, ale nawet materyalny jéj pożytek wyświeciła.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 1 do dnia 2 Listopada.

Michałowski Adam ob., Tettenborn baron kuryer ces. ross, Coiffeux Piotr, z Polski; — Riefly Franciszek, Wiktor ob., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Zdanowski Michał, Krolikowski Stanisław, Gajewki Bonifacy, Tettenborn baron kuryer ces. ross, do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 8828.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na skutek zatwierdzenia przez Senat Rządzący reskryptem pod dniem 14 Października r. b. do L. 5238 D. G. S. wydanym uczynionego przez uiegdy Wojciecha Knowiakowskiego legatu w kwocie złp. 100 na wieczny fundusz dla Bractwa Męki Pańskiej, Wydział czyn takowy śp. Knowiakowskiego jako do pomnożenia funduszów instytutowych dążący do powszechnéj podaje wiadomości.

Kraków d. 25 Października 1842 r.

Senator Prezydujący,
SOBOLEWSKI.
Referendarz L. *Wolff.*

Nro 5,409 i 5,696

DYREKCYA GŁÓWNA

Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego

Na skutek wniesionych żądań o wystawienie i wydanie duplikatów w miejsce jakoby skradzionych, zniszczonych lub zatraconych następujących listów zastawnych, a mianowicie:

pierwszego okresu.

Litt. *C.* Nro 105,818 na złp. 1,000 bez kuponów, 109,559 na złp. 1000 z siedmiu kuponami pierwszéj zmiany, 166,586 na złp. 1000 z siedmiu kuponami pierwszéj zmiany, 179,652 na złp. 1000 bez kuponów, 182,296 na złp. 1000 bez kuponów, 183,705 na złp. 1000 z 14 kuponami, 197,764 na złp. 1000 z siedmiu kuponami pierwszéj zmiany, 197,860 na złp. 1000 z czternastu kuponami.

Lit. *D.* N. 126,902 na złp. 500 z 14 kuponami, 190,426 na złp. 500 bez kuponów.

Lit. *E.* N. 78,923 na złp. 200 z 11 kuponami, 141,683 na złp. 200 z 11 kuponami 147,352 na złp. 200 z 11 kuponami, 173,158 na złp. 200 z 11 kuponami:

drugiego okresu.

Lit. *B.* N. 221,236 na złp. 5000 z 11 kuponami, 222,777 na złp. 5000 bez kuponów, 222,800 na złp. 5000 bez kuponów, 222,953 na złp. 5000 z 11 kuponami, 222,955 na złp. 5000 z 11 kuponami, 278,039 na złp. 5000 z 12 kuponami, 280,574 na złp. 5000 z 11 kuponami, 282,506 na złp. 5000 z 11 kuponami, 282,514 na złp. 5000 z 11 kuponami.

Lit. *C.* N. 205,906 na złp. 1000 z 11tu kuponami, 205,910 na złp. 1000 z 11 kuponami, 206,216 na złp. 1000 z 11 kuponami 206,356 na złp. 1000 z 11 kuponami, 206,597 na złp. 1000 z 11 kuponami, 211,126 na złp. 1000 z 13 kuponami, 211,128 na złp. 1000 z 13 kuponami, 211,120 na złp. 1000 z 13 kuponami, 211,130 na złp. 1000 z 13 kuponami, 212,552 na złp. 1000 z 13 kuponami, 215,402 na złp. 1000 z 11 kuponami, 215,403 na złp. 1000 z 11 kuponami, 218,517 na złp. 1000 z 11 kuponami, 236,835 na złp. 1000 z 13 kuponami, 240,347 na złp. 1000 z 11 kuponami.

Lit. *C.* N. 245,067 na złp. 1000 z 13tu kuponami, 261,865 na złp. 1000 z 11 kuponami, 261,864 na złp. 1000 z 11 kuponami, 262,047 na złp. 1000 z 11 kuponami, 262,062 na złp. 1000 z 13 kuponami.

Lit. *D.* N. 231,503 na złp. 500 z 13tu kuponami, 234,390 na złp. 500 z 13 kuponami, 257,724 na złp. 500 z 11 kuponami, 257,744 na złp. 500 z 13 kuponami, 269,199 na złp. 500 z 13 kuponami.

Lit. *E.* N. 251,048 na złp. 200 z 11tu kuponami, 251,495 na złp. 200 z 11 kuponami, 251,496 na złp. 200 z 11 kuponami, 252,216 na złp. 200 z 11 kuponami, 254,273 na złp. 200 z 11 kuponami, 254,274 na złp. 200 z 11 kuponami. tudzież w miejsce kuponu z 2go półrocza 1840 r. należącego do listu zastawnego lit. *E.* N. 145,736 na złp. 4.

Wreszcie w miejsce listu zastawnego pierwszego okresu lit. *C.* N. 13,957 na złp. 1000 z 14 kuponami. i w miejsce kuponow z 2go półrocza 1840 r. należących do listów zastawnych pierwszego okresu lit. *D.* N. 23,189 lit. *E.* N. 83,819. 140,018. 140019. 140,021. 145,958, 145,960 i 145,961, wartości złp. 38 które już w Kassie Głównéj Towarzystwa złożonemi zostały,

Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Królestwie Polskiem, w wykonaniu Art. 124 prawa z dnia 1/13 Czerwca 1835 r. wzywa wszystkich posiadaczy takowych listów zastawnych i kuponów, i tych którzyby do ich własności prawa jakie mieć mogli, aby z takowemi do Dyrekcyi Głównéj w Warszawie w przeciągu roku jednego od daty ogłoszenia niniejszego zawiadomienia w pismach publicznych, niezawodnie zgłosili się, w przeciwnym razie rzeczone listy zastawne z kuponami, i kupony umorzone i za niemające żadnéj wartości ogłoszone, zaś w miejsce ich duplikaty stronom interessowanym wydane będą.

W Warszawie dnia 22 Maja / 3 Czerwca 1842 r.

Prezes MORAWSKI
(5r.) Pisarz *Drewnowski.*